

۱. کدام ویژگی برای تعریف "وزارتخانه" صحیح است؟ (bzhik.ir)

- الف) واحدی که توسط هیئت وزیران اداره می‌شود و اهداف کلان دولت را پیگیری می‌کند.
- ب) واحد سازمانی که به موجب قانون ایجاد شده و توسط وزیر اداره می‌گردد و مسئول تحقق اهداف دولت است.
- ج) نهادی که استقلال حقوقی داشته و بخشی از وظایف قوای سه‌گانه را انجام می‌دهد.
- د) بنگاه اقتصادی که بیش از نیمی از سرمایه آن متعلق به دولت است.

پاسخ: گزینه ب

توضیح: ماده ۱ وزارتخانه را "واحد سازمانی مشخصی است که تحقق یک یا چند هدف از اهداف دولت را برعهده دارد و به موجب قانون ایجاد شده یا می‌شود و توسط وزیر اداره می‌گردد." تعریف کرده است.

۲. "مؤسسه دولتی" چه نوع واحد سازمانی است؟ (bzhik.ir)

- الف) واحدی که صرفاً وظایف حاکمیتی را بر عهده دارد و بودجه آن کاملاً دولتی است.
- ب) واحدی که با تصویب مجلس ایجاد شده و بیش از ۵۰٪ بودجه آن از منابع غیردولتی تأمین می‌شود.
- ج) واحد سازمانی که به موجب قانون ایجاد شده، استقلال حقوقی دارد و بخشی از وظایف قوای سه‌گانه یا سایر مراجع قانونی را انجام می‌دهد.
- د) هر سازمانی که در قانون اساسی نام برده شده، حتی اگر استقلال حقوقی نداشته باشد.

پاسخ: گزینه ج

توضیح: ماده ۲ مؤسسه دولتی را با این ویژگی‌ها تعریف کرده است.

۳. کدام شرط برای تلقی شدن یک واحد سازمانی به عنوان "مؤسسه یا نهاد عمومی غیردولتی" الزامی نیست؟

(bzhik.ir)

- الف) داشتن استقلال حقوقی.
- ب) ایجاد شدن به موجب قانون.
- ج) تأمین بیش از پنجاه درصد بودجه سالانه از محل منابع غیردولتی.
- د) عهده‌دار بودن وظایف و خدماتی که جنبه عمومی دارد.

پاسخ: گزینه ب

توضیح: ماده ۳ بیان می‌کند که مؤسسه یا نهاد عمومی غیردولتی "با تصویب مجلس شورای اسلامی ایجاد شده یا می‌شود". این به معنای الزام به ایجاد صرفاً به موجب قانون نیست، بلکه تصویب مجلس نیز کفایت می‌کند. سایر گزینه‌ها جزو الزامات هستند.

۴. یک "شرکت دولتی" بر اساس تعاریف این قانون، چه ویژگی اصلی دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) شرکتی که تمام سهام آن متعلق به دولت است و وظایف خدماتی انجام می‌دهد.
- ب) بنگاه اقتصادی که به موجب قانون برای انجام قسمتی از تصدی‌های دولت ایجاد شده و بیش از ۵۰٪ سرمایه و سهام آن متعلق به دولت است.
- ج) هر شرکت تجاری که توسط وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی اداره می‌شود، صرف نظر از میزان سهام دولتی.
- د) شرکتی که در قانون اساسی به عنوان شرکت دولتی نام برده شده است.

پاسخ: گزینه ب

توضیح: ماده ۴ شرکت دولتی را با این مشخصات تعریف کرده است.

۵. تشکیل شرکت‌های دولتی تحت هر یک از عناوین ذکر شده در ماده ۴، صرفاً با تصویب کدام مرجع مجاز است؟

(bzhik.ir)

- الف) هیأت وزیران.
- ب) سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور.
- ج) مجلس شورای اسلامی.
- د) وزیر مربوطه.

پاسخ: گزینه ج

توضیح: تبصره ۱ ماده ۴ به صراحت بیان می‌کند: "تشکیل شرکت‌های دولتی تحت هر یک از عناوین فوق‌الذکر صرفاً با تصویب مجلس شورای اسلامی مجاز است..."

۶. تبدیل شرکت‌هایی که سهام شرکت‌های دولتی در آنها کمتر از پنجاه درصد است، با افزایش سرمایه به شرکت

دولتی، چه حکمی دارد؟ (bzhik.ir)

- الف) با موافقت وزیر مربوطه مجاز است.
- ب) با تصویب هیأت وزیران مجاز است.
- ج) ممنوع است.
- د) با تصویب مجلس شورای اسلامی مجاز است.

پاسخ: گزینه ج

توضیح: تبصره ۱ ماده ۴ ادامه می‌دهد: "...همچنین تبدیل شرکت‌هایی که سهام شرکت‌های دولتی در آنها کمتر از پنجاه درصد (۵۰٪) است با افزایش سرمایه به شرکت دولتی ممنوع است."

۷. شرکت‌هایی که به حکم قانون یا دادگاه صالح، ملی و یا مصادره شده و شرکت دولتی شناخته شده یا می‌شوند، چه وضعیتی دارند؟ (bzhik.ir)

الف) شرکت دولتی تلقی نمی‌گردند مگر اینکه بیش از ۵۰٪ سهام آنها متعلق به دولت باشد.

ب) مؤسسه عمومی غیردولتی محسوب می‌شوند.

ج) شرکت دولتی تلقی می‌گردند.

د) به عنوان مؤسسه دولتی شناخته می‌شوند.

پاسخ: گزینه ج

توضیح: تبصره ۲ ماده ۴ به صراحت این شرکت‌ها را "شرکت دولتی تلقی می‌گردند."

۸. احکام «شرکت‌های دولتی» که در این قانون ذکر شده، بر کدام دسته از شرکت‌ها نیز اعمال خواهد شد؟ (bzhik.ir)

الف) صرفاً بر شرکت‌هایی که تعریف دقیق ماده ۴ را دارا باشند.

ب) بر کلیه شرکت‌هایی که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است.

ج) تنها بر شرکت‌هایی که بیش از ۷۵٪ سهام آنها دولتی است.

د) بر شرکت‌هایی که توسط نهادهای عمومی غیردولتی تأسیس شده‌اند.

پاسخ: گزینه ب

توضیح: تبصره ۳ ماده ۴ بیان می‌کند که این احکام "بر کلیه شرکت‌هایی که شمول قوانین و مقررات عمومی بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است نیز اعمال خواهد شد."

۹. کدام یک از نهادهای زیر، بر اساس تعاریف ارائه شده، مصداقی از "دستگاه اجرایی" محسوب نمی‌شود؟ (bzhik.ir)

الف) شرکت ملی نفت ایران

ب) سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران

ج) یک شرکت خصوصی طرف قرارداد با وزارتخانه

د) بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

پاسخ: گزینه ج

توضیح: ماده ۵ به صراحت وزارتخانه‌ها، مؤسسات دولتی، مؤسسات یا نهادهای عمومی غیردولتی، شرکتهای دولتی و کلیه دستگاههایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر و یا تصریح نام است را دستگاه اجرایی می‌داند. شرکت خصوصی در این تعریف نمی‌گنجد.

۱۰. "پست سازمانی" به چه جایگاهی در ساختار دستگاه‌های اجرایی اطلاق می‌گردد؟ (bzhik.ir)

الف) هر جایگاهی که برای انجام وظایف و مسئولیت‌های مشخص (ثابت و موقت) پیش‌بینی شده است.

ب) صرفاً جایگاهی که برای تصدی یک کارمند در نظر گرفته شده و جنبه استمرار دارد.

ج) هر جایگاهی که به موجب حکم و یا قرارداد مقام صلاحیت‌دار به یک فرد واگذار می‌شود.

د) جایگاهی که صرفاً برای مشاغل حاکمیتی با جنبه استمرار ایجاد خواهد شد.

پاسخ: گزینه الف

توضیح: ماده ۶ پست سازمانی را جایگاهی می‌داند که "برای انجام وظایف و مسئولیت‌های مشخص (ثابت و موقت) پیش‌بینی و برای تصدی یک کارمند در نظر گرفته می‌شود." گزینه د بخشی از تعریف "پستهای ثابت صرفاً برای مشاغل حاکمیتی که جنبه استمرار دارد ایجاد خواهد شد" است و نه تعریف کلی پست سازمانی.

۱۱. پذیرفته شدن یک فرد به عنوان "کارمند دستگاه اجرایی" مستلزم کدام شرط اصلی است؟ (bzhik.ir)

الف) داشتن قرارداد مقام صلاحیت‌دار در یک دستگاه اجرایی.

ب) تصدی یک پست سازمانی با جنبه استمرار.

ج) پذیرش بر اساس ضوابط و مقررات مربوط، به موجب حکم و یا قرارداد مقام صلاحیت‌دار.

د) انجام وظایف و مسئولیت‌های مشخص (ثابت و موقت) در ساختار دستگاه اجرایی.

پاسخ: گزینه ج

توضیح: ماده ۷ کارمند دستگاه اجرایی را فردی می‌داند که "بر اساس ضوابط و مقررات مربوط، به موجب حکم و یا قرارداد مقام صلاحیت‌دار در یک دستگاه اجرایی به خدمت پذیرفته می‌شود."

۱۲. کدام گزینه به بهترین نحو مفهوم "امور حاکمیتی" را توصیف می‌کند؟ (bzhik.ir)

الف) اموری که صرفاً توسط قوای سه‌گانه و با استفاده از بودجه دولتی انجام می‌شود.

ب) اموری که تحقق آن موجب محدودیت برای استفاده دیگران از خدمات دولتی نمی‌شود.

ج) اموری که تحقق آن موجب اقتدار و حاکمیت کشور است و بهره‌مندی از آن نوع خدمات، شامل همه اقشار جامعه می‌گردد.

د) اموری که انجام آنها به موجب قانون اساسی، منحصرأ در اختیار دولت قرار دارد.

پاسخ: گزینه ج

توضیح: ماده ۸ امور حاکمیتی را آن دسته از اموری می‌داند که "تحقق آن موجب اقتدار و حاکمیت کشور است و منافع آن بدون محدودیت شامل همه اقشار جامعه گردیده و بهره‌مندی از این نوع خدمات موجب محدودیت برای استفاده دیگران نمی‌شود."

۱۳. کدام یک از موارد زیر، نمونه‌ای از "امور حاکمیتی" در حوزه سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت نمی‌باشد؟

(bzhik.ir)

الف) سیاست گذاری در بخش های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی.

ب) برقراری عدالت و تأمین اجتماعی و باز توزیع درآمد.

ج) ایجاد فضای سالم برای رقابت و جلوگیری از انحصار و تضییع حقوق مردم.

د) فراهم نمودن زمینه ها و مزیت های لازم برای رشد و توسعه کشور و رفع فقر و بیکاری.

پاسخ: گزینه د

توضیح: بند الف ماده ۸ "سیاست گذاری، برنامه ریزی و نظارت در بخش های اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و سیاسی" را ذکر کرده است. گزینه های ب و ج نیز از مصادیق ذکر شده در بندهای ب و ج ماده ۸ هستند. گزینه د مربوط به بند "د" یعنی "فراهم نمودن زمینه ها و مزیت های لازم برای رشد و توسعه کشور و رفع فقر و بیکاری" است که گرچه از امور حاکمیتی است اما در حوزه "سیاست گذاری، برنامه ریزی و نظارت" به طور خاص دسته بندی نشده است.

۱۴. "حفظ تمامیت ارضی کشور و ایجاد آمادگی دفاعی و دفاع ملی" در کدام دسته از امور حاکمیتی قرار می گیرد؟

(bzhik.ir)

الف) قانون گذاری، امور ثبتی، استقرار نظم و امنیت و اداره امور قضائی.

ب) اداره امور داخلی، مالیه عمومی، تنظیم روابط کار و روابط خارجی.

ج) سیاست گذاری، برنامه ریزی و نظارت.

د) (گزینه الف و ب به طور مشترک)

پاسخ: گزینه الف

توضیح: بند "هـ" و "و" از ماده ۸ به ترتیب به "قانون گذاری، امور ثبتی، استقرار نظم و امنیت و اداره امور قضائی" و "حفظ تمامیت ارضی کشور و ایجاد آمادگی دفاعی و دفاع ملی" اشاره دارند. هر دو زیرمجموعه کلی تری هستند که می توان آن را مرتبط با نظم و امنیت و امور دفاعی دانست.

۱۵. انجام کدام یک از امور زیر، بر اساس اصول بیست و نهم (۲۹) و سی ام (۳۰) قانون اساسی، نمی تواند به طور کامل

توسط بخش خصوصی و تعاونی و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی با تأیید هیأت وزیران انجام شود؟ (bzhik.ir)

الف) سیاست گذاری در بخش اقتصادی

ب) ایجاد فضای سالم برای رقابت

ج) قانون گذاری و اداره امور قضائی

د) ترویج اخلاق، فرهنگ و مبانی اسلامی

پاسخ: گزینه ج

توضیح: بند "ل" از ماده ۸ به صراحت بیان می‌کند: "بخشی از امور مندرج در مواد (۹)، (۱۰) و (۱۱) این قانون نظیر موارد مذکور در اصول بیست و نهم (۲۹) و سی‌ام (۳۰) قانون اساسی که انجام آن توسط بخش خصوصی و تعاونی و نهادهای و مؤسسات عمومی غیردولتی با تأیید هیأت وزیران امکانپذیر نمی‌باشد." امور مربوط به قانون‌گذاری و قضا ذاتاً حاکمیتی و دولتی هستند و قابل واگذاری کامل به بخش غیردولتی نیستند، حتی اگر در مواد ۹ تا ۱۱ به طور خاص ذکر نشده باشند، اما از روح بند ل چنین استنباطی می‌شود که امور بنیادین حاکمیتی قابل واگذاری کامل نیستند.

۱۶. "تحقیقات بنیادی، آمار و اطلاعات ملی و مدیریت فضای فرکانس کشور" از جمله کدام دسته از امور حاکمیتی

محسوب می‌شود؟ (bzhik.ir)

الف) سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی

ب) امور زیربنایی و اطلاعاتی

ج) اداره امور داخلی و مالیه عمومی

د) حفظ محیط زیست و میراث فرهنگی

پاسخ: گزینه ب

توضیح: بند "ی" ماده ۸ به "تحقیقات بنیادی، آمار و اطلاعات ملی و مدیریت فضای فرکانس کشور" اشاره دارد که می‌توان آن را در دسته امور زیربنایی و اطلاعاتی حیاتی برای کشور طبقه‌بندی کرد.

۱۷. کدام یک از امور زیر، به عنوان "امور اجتماعی، فرهنگی و خدماتی" که منافع اجتماعی حاصل از آنها نسبت به منافع

فردی برتری دارد، شناخته نمی‌شود؟ (bzhik.ir)

الف) آموزش و پرورش عمومی و فنی و حرفه‌ای

ب) ایجاد و توسعه شبکه‌های انرژی و ارتباطات

ج) توانبخشی و تربیت بدنی و ورزش

د) تحقیقات، درمان و تبلیغات اسلامی

پاسخ: گزینه ب

توضیح: ماده ۹ به صراحت آموزش و پرورش، توانبخشی، تربیت بدنی، تحقیقات، درمان و تبلیغات اسلامی را از جمله امور اجتماعی، فرهنگی و خدماتی ذکر می‌کند. ایجاد و توسعه شبکه‌های انرژی و ارتباطات طبق ماده ۱۰ جزو امور زیربنایی است.

۱۸. هدف اصلی از "امور زیربنایی" چیست؟ (bzhik.ir)

الف) بهبود وضعیت زندگی افراد از طریق ارائه خدمات عمومی.

ب) تصدی اداره و بهره‌برداری از اموال جامعه توسط دولت.

ج) تقویت زیرساختهای اقتصادی و تولیدی کشور.

د) انجام تحقیقات علمی و توسعه علوم و فنون.

پاسخ: گزینه ج

توضیح: ماده ۱۰ امور زیربنایی را آن دسته از طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای می‌داند که "موجب تقویت زیرساخت‌های اقتصادی و تولیدی کشور می‌گردد."

۱۹. کدام یک از موارد زیر، نمونه‌ای از "امور اقتصادی" که دولت متصدی اداره و بهره‌برداری از اموال جامعه است،

محسوب نمی‌شود؟ (bzhik.ir)

الف) تصدی در امور صنعتی و کشاورزی

ب) بهره‌برداری از طرح‌های آب و خاک

ج) تصدی در امور حمل‌ونقل و بازرگانی

د) بهره‌برداری از طرح‌های مندرج در ماده (۱۰) این قانون

پاسخ: گزینه ب

توضیح: ماده ۱۱ امور اقتصادی را شامل تصدی در امور صنعتی، کشاورزی، حمل‌ونقل، بازرگانی، مسکن و بهره‌برداری از طرح‌های مندرج در ماده (۱۰) می‌داند. طرح‌های آب و خاک به طور خاص در ماده ۱۰ به عنوان امور زیربنایی ذکر شده‌اند.

۲۰. بر اساس ماده ۱۱، دولت در کدام یک از امور اقتصادی، علاوه بر تصدی اداره و بهره‌برداری از اموال جامعه، می‌تواند به

اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی نیز اجازه فعالیت دهد؟ (bzhik.ir)

الف) صرفاً در بهره‌برداری از طرح‌های آب و خاک.

ب) در تمامی امور صنعتی، کشاورزی، حمل‌ونقل، بازرگانی و مسکن.

ج) تنها در بهره‌برداری از طرح‌های مندرج در ماده (۱۰) که به بخش خصوصی واگذار شده‌اند.

د) در تصدی امور صنعتی و بهره‌برداری از طرح‌های مندرج در ماده (۱۰).

پاسخ: گزینه ب

توضیح: ماده ۱۱ بیان می‌کند: "دولت، متصدی اداره و بهره‌برداری از اموال جامعه است و مانند اشخاص حقیقی و حقوقی در حقوق خصوصی عمل می‌کند، از قبیل: تصدی در امور صنعتی، کشاورزی، حمل‌ونقل، بازرگانی، مسکن و بهره‌برداری از طرح‌های مندرج در ماده (۱۰) این قانون." این عبارت نشان می‌دهد که دولت در این امور فعالیت می‌کند و به طور ضمنی امکان فعالیت بخش خصوصی نیز در این حوزه‌ها (به جز مواردی که انحصار دولتی دارند) وجود دارد.

۲۱. منظور از "سازمان" در این قانون چیست؟ (bzhik.ir)

الف) کلیه دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵).

